

УДК 37.011.3:378:793.3

Ірина ТКАЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри хореографії та спортивних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

НОВАТОРСЬКІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ХОРЕОГРАФІЇ В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ

У публікації висвітлено новаторські підходи до викладання хореографії у закладах вищої освіти України. На основі застосування загальнонаукових та конкретно-наукових методів дослідження виокремлено та обґрунтовано сутність і вагомість найбільш значущих інноваційних підходів, які актуальні у практиці викладання хореографії в університетській освіті. Акцентовано увагу на сучасних інноваційних технологіях (відеоаналіз рухів, віртуальна реальність, інтерактивне середовище), мультимедійних презентаціях та відеоматеріалах (візуальне уявлення концепції, демонстрація техніки рухів), творчій роботі та колективній розробці (колективне навчання та співпраця, стимулювання до інновацій та експериментів), а також на інтеграції мультидисциплінарних підходів (синтез хореографії з мистецько-освітніми галузями).

Ключові слова: хореографія, вища хореографічна освіта, викладання хореографії, інновації, інноваційні підходи, університет, хореографічна підготовка.

На сучасному етапі розвитку освітньої ланки, українські університети активно сприяють розвитку галузі культура і мистецтво завдяки впровадженню спеціальності «Хореографія». Остання не тільки відображає зростаючий інтерес до танцю як мистецької форми виразності, а й забезпечує висококваліфіковану підготовку майбутніх фахівців хореографії. Завдяки включенню хореографії до освітньо-професійних програм університетів, студенти мають можливість отримати глибокі знання в означеній галузі, розкрити власний потенціал та отримати професійні навички, необхідні для успішної кар'єри у царині танцю.

У контексті означеного дослідження під хореографією ми розуміємо цикл хореографічних дисциплін, котрий реалізується за освітніми програмами 024 Хореографія першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти. Сьогодні, викладання хореографії в закладах вищої освіти України, має на меті стимул студентів до активної участі та пошуку нових творчих ідей, які сприяють їхньому всебічному розвитку як хореографів, митців та науковців [1].

Так, у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка підготовка фахівців хореографії здійснюється завдяки освітньо-професійній програмі Хореографія зі спеціальності 024 Хореографія для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти. Зауважимо, підготовка бакалаврів та магістрів хореографії відбувається з урахуванням індивідуального підходу, оскільки кожен студент має свої унікальні здібності, рівень фізичної підготовки та творчий потенціал. Саме тому, викладачі створюють умови для індивідуального розвитку кожного студента, враховуючи їхні потреби та можливості. Більш того, на особливу увагу заслуговує

варіативність методів навчання, адже студенти спроможні краще засвоювати матеріал за допомогою різних методів навчання. Як наслідок, вагомо використовувати різноманітні підходи до викладання хореографії.

Під таким кутом зору ми стверджуємо, в підготовці сучасних фахівців хореографії ключовим елементом навчання є використання інноваційних підходів, оскільки вони впливають не тільки на розвиток студентів, а й їхню конкурентоспроможність на ринку праці. Новаторські методики навчання дозволяють студентам отримати широкий спектр навичок і компетенцій, які є критичними для успішної кар'єри в сучасному світі.

Застосування загальнонаукових та конкретно-наукових методів дослідження, зокрема порівняльно-зіставний аналіз, уможливили виокремити найбільш значущі інноваційні підходи (сучасні інноваційні технології, мультимедійні презентації та відеоматеріали, творчі роботи та колективна розробка, інтеграція мультидисциплінарних підходів) до викладання хореографії, які важливо впроваджувати в практиці сучасних закладів вищої освіти України, які здійснюють підготовку фахівців хореографії.

Так, використання сучасних інноваційних технологій в університетській освіті, відкривають нові можливості для навчання хореографії. Наприклад, відеоаналіз руху, віртуальна реальність та спеціалізовані програмні засоби, забезпечують студентам миттєвий доступ до різноманітних матеріалів та демонстрацій, навіть у віддаленому навчанні. Такий підхід дозволяє студентам більш гнучко оволодіти необхідними компетенціями та вивчати матеріал у власному темпі. Водночас, важливо зауважити, сучасні інноваційні технології дозволяють більш детально аналізувати рух та техніку виконання хореографічних елементів. Наприклад, відеоаналіз дозволяє студентам та викладачам спостерігати за власним виконанням, виявляти помилки та розвивати більш краще розуміння танцювальних схем.

У контексті розгляду проблеми досліджуваного феномену було аргументовано, використання сучасних інноваційних технологій у викладанні хореографії забезпечує створення інтерактивного середовища. Свою думку ми пояснюємо тим, що сучасні інноваційні технології дозволяють створювати інтерактивне середовище для навчання, де студенти мають можливість спілкуватися між собою та з викладачами, обмінюватися ідеями та отримувати миттєвий фідбек. Такий підхід сприяє активному залученню студентів та створює сприятливі умови для їхнього творчого розвитку. Водночас, використання сучасних інноваційних технологій робить викладання та навчання хореографії більш захоплюючим та цікавим для студентів. Вони більш відкриті до використання новітніх засобів та впевнено оволодівають матеріалом, який сприймають через інтерактивність та ефективність новітніх технологій [2].

Серед новаторських підходів до викладання хореографії чільне місце займають мультимедійні презентації, відеоматеріали, створення яких допомагає викладачам передати студентам складні концепції та ідеї. Зауважимо, мультимедійні презентації, відеоматеріали та їх візуалізація відіграють значну роль в освітньому процесі. Останнє ми пояснюємо тим, що мультимедійні презентації та візуалізація допомагають студентам краще уявити абстрактні концепції та ідеї, які пов'язані з хореографією. Через візуальні елементи студенти здатні краще зрозуміти інструкції викладача та спростити процес навчання. Більш того, візуалізація дозволяє студентам споглядати та розуміти правильну техніку

виконання танцювальних рухів, а також стимулювати творче мислення здобувачів, надаючи їм приклади щодо різних стилів та напрямків хореографії. Так, розроблені викладачами мультимедійні презентації, відеоматеріали можуть бути джерелом натхнення для власних творчих проєктів та експериментів студентів [6].

Розглядаючи вагомість мультимедійних презентацій, відеоматеріалів тощо доцільно наголосити, саме завдяки їхній візуалізації студенти спроможні краще сприймати музичний супровід та ритм хореографічних композицій. Адже, здобувачам простіше синхронізувати свої рухи з музикою. Більш того, вони розуміють динаміку та емоційну палітру музичних творів.

Як наслідок ми доходимо твердження, використання мультимедійних презентацій, відеоматеріалів, а також їх візуалізація робить заняття з хореографії більш цікавим та захоплюючим для студентів, котрі більш активно взаємодіють з матеріалом та викладачем, що сприяє покращенню їхнього освітнього процесу.

Новаторські підходи до викладання хореографії у закладах вищої освіти, перш за все, мають базуватись на створенні сприятливого середовища для творчого вияву студентів. Під таким кутом зору доцільно сфокусувати свою увагу на проведенні колективних робіт та проєктів, котрі сприяють розвитку творчих та наукових здібностей здобувачів. Взаємодія та обмін ідеями між студентством та викладачами розширює кругозір та стимулює творчо-науковий потенціал учасників освітнього процесу. Констатуємо, творчі роботи, колективні проєкти стають невід'ємною складовою навчання хореографії, оскільки надають студентам можливість проявити власний потенціал через освітньо-танцювальний процес [4].

Зауважимо, творчі роботи та колективні проєкти в межах викладання хореографії забезпечують розвиток навичок співпраці, комунікації та лідерства серед студентів, що особливо вагомо, як у роботі танцювального колективу, так і в професійному мистецтві та освіті. Творчі роботи, колективна співпраця надають студентам можливість експериментувати з новими ідеями, стилями та техніками, які актуальні в мистецтві хореографії. Такі дії сприяють створенню інноваційних та унікальних танцювальних перформансів, що збагачує хореографічний простір. Вважаємо, працюючи над творчими завданнями, студенти навчаються аналізувати складні проблеми та шукати творчі рішення [5].

Підходячи інноваційно до викладання хореографії в університетському освітньому середовищі важливо враховувати її інтеграційні можливості. Поєднання хореографії з іншими мистецькими та науковими дисциплінами (наприклад, музикою, театром, фізіологією руху, педагогікою, спортом) збагачує розуміння студентів про хореографію як комплексне мистецтво. Як наслідок, ключовою складовою викладання хореографії для студентів у закладах вищої освіти є мультидисциплінарний підхід.

Вважаємо за належне відзначити, оскільки студенти повинні аналізувати, порівнювати та інтегрувати інформацію з різних джерел і дисциплін, мультидисциплінарний підхід стимулює розвиток їхнього критичного мислення та готує до професійної діяльності. Адже, сучасні хореографи систематично працюють в міждисциплінарних командах, де необхідно мати розуміння різноманітних аспектів мистецтва та культури. Саме інтеграція мультидисциплінарних підходів до викладання та навчання хореографії допомагає підготувати студентів до означеної співпраці. Таким чином, інтеграція

мультидисциплінарних підходів до викладання та навчання хореографії в університеті допомагає створити глибоке та комплексне розуміння мистецтва, освіти та підготувати студентів до успішної кар'єри в сучасному хореографічному середовищі [3].

Таким чином можемо стверджувати, інноваційні методики викладання хореографії в університетах відображають сучасні тенденції в освіті та мистецтві. Використання новітніх технологій, створення творчих середовищ та інтеграція мультидисциплінарних підходів сприяють якісній підготовці майбутніх фахівців хореографії. Постійний пошук нових методик та підходів до викладання хореографії допомагає закладам вищої освіти забезпечити високий рівень підготовки здобувачів та відповідати сучасним освітнім та культурно-мистецьким запитам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Благова Т. Особливості професійної підготовки майбутніх учителів-хореографів у системі педагогічної освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 2010. № 50. С. 72–76.
2. Медвідь Т., Терешенко Н. Формування soft skills у процесі фахової підготовки майбутніх хореографів. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2021. № 4. С 165–178.
3. Терешенко Н., Левченко М., Рехліцька А. Інноваційні методики викладання сучасного хореографічного мистецтва. *Fine Art and Culture Studies*, 2023. № 1. С. 48–55.
4. Шеремета В. Інноваційні підходи до підготовки хореографів у вищих навчальних закладах мистецького спрямування. URL: 3916-Текст статті-6781-1-10-20190509.pdf .
5. Koff Susan. Innovative Instructional Strategies for Teaching Dance. *Dance Education in Practice*, 2016. Vol. 2 (2). P. 13–17.
6. Lu Zhou. Innovative Exploration of Dance Teaching with Students as the Main Body in Dance Teaching in Colleges and Universities. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, 2018. Vol. 194. P. 43–46.